

OPEN DOEK VOOR GELLA ALLAERT

door Norbert HOSTYN

*Ooit was zij een ster,
een "prima-donna" van de planken, een "assoluta" van het toneel,
B.V. avant-la-lettre.*

De idee leefde al langer om iets te brengen rond de figuur van Gella Allaert, die markante actrice met Oostendse roots. Door haar hoge leeftijd en het feit dat zij al zo'n twintig jaar van het toneel was verdwenen, was ze wat in de vergetelheid geraakt.

In 1955 was er een hulde in de oude Stadsschouwburg toen het 50 jarig bestaan van deze verdwenen theaterzaal werd gevierd (het prachtige gebouw had toen nog amper 10 jaar te gaan...). Maar voor haar was er in eigen stad geen Gouden Mathille¹, geen Prijs van de Culturele Raad, geen ereburgerschap. En ook onze tentoonstelling in het Oostends Historisch Museum De Plate van 5 april tot 14 september 2003 komt eigenlijk te laat².

VROEGE JAREN IN OOSTENDE VERANKERD

Angèle Allaert³ werd te Oostende geboren op 8 september 1910. Haar vader was Leopold-August Allaert, in haar geboortekte omschreven als werkman. Haar moeder was Augusta-Maria Wets en in de geboortekte omschreven als "zonder beroep". Later runde zij een pension met een overwegend Engels cliënteel.

Angèle Allaert liep haar middelbare school in het Pensionnat Saint-Joseph, de "Dames" in de Kaaistraat⁴. Daar zat ze op pensionaat, al woonde ze in Oostende. Een gedeelte van haar humaniorastudies deed ze in het Marist Convent in Richmond, Engeland.

Thuis was voor Angèle de Rogierlaan 56.

Angèle voelde zich van jongs af tot twee kunstuitingen aangetrokken : muziek en toneel. In beide schitterde ze. De basis werd gelegd aan het onvolprezen Conservatorium⁵ van Oostende met een Eerste Prijs met grote onderscheiding Piano hogere afdeling (1931), Eerste Prijs met onderscheiding klas Franse voordrachtskunst (1931), Eerste prijs met onderscheiding klas Vlaamse voordrachtskunst (1932), Eerste Prijs met onderscheiding klas toneelspeelkunst (1932) en Eerste Prijs met onderscheiding klas Kamermuziek (1934). De klas Franse voordrachtskunst werd gegeven door Mevr. Bengesco-Parys, de Nederlandse klas door Rikke

¹ Maar wel twee artikels in "Ostend Flash", het kortstondige tijdschrift van "le tout Ostende" (E.D., Gella Allaert, in : Ostend Flash, 1, 1958; J. HERMANS, Gella Allaert, in : Ostend Flash, 3, 1960)

² Onze dank gaat naar haar zoon Frank Aendenboom en schoondochter Lis, alsook naar de collega's van het AMVC-Letterenhuis Antwerpen die enthousiast hebben meegewerkt aan de realisatie van de evocatie-tentoonstelling Gella Allaert.

³ R. DECAN, Wie is wie in Vlaanderen 1985-1989, Brussel, 1985.

⁴ Oud Oostende in Beeld, deel 1, nr. 184; De Plate 1983/216

⁵ R. Vanpé c.s., Het Conservatorium van Oostende, Oostende, 1999

voordrachtkunst werd gegeven door Mevr. Bengesco-Parys, de Nederlandse klas door Rikke Schmitz. Dit alles met succes combineren, getuigt van een keiharde inzet en een onvoorstelbaar doorzettingsvermogen.

“Poil de Carotte”: 2 x jong en zelfbewust te Oostende (1930)

Tijdens de leerjaren vinden we haar terug in de jaarlijkse wedstrijden die plaatsvonden in de Koninklijke Schouwburg: op 25 juni 1929 (Frans), op 27 juli 1930 (Frans), 2 augustus 1930 (Frans) en 24 juni 1932 (Nederlands). Tijdens een prijsuitreiking voerde ze de Symfonische variaties voor piano en orkest van César Franck uit, o.l.v. Jules Toussaint de Sutter.

Nog in het kader van de werking van het Oostendse conservatorium vertolkte ze de rol van “L’Innocent” in “L’Arlésienne” van Georges Bizet, uitgevoerd door koor, orkest en leraren van het Conservatorium, bijgestaan door enkele gasterende zangers.

Voor het goede doel stond ze op vrijdag 14 augustus 1931 op de planken in de zaal van de “Germaine”, bij de Dochters van Liefde in de Langestraat 83⁶. Samen met zangeres Marguerite Thys, kursaalpianist Georges Devaux en het trio Van Thuyne (Laure, Gentil en Louis) verzorgde ze er een “Concert de Bienfaisance” ten voordele van het weeshuis. Ze kwam dit keer naar voor met declamatie, niet als musicienne. Later trad ze daar ook nog op als harpiste.

⁶ Er was aan dit klooster niet alleen een weeshuis verbonden, maar ook een Huishoudschool Ste. Germana. Bij de verbouwingen eind jaren '20 werd ook een feest- en toneelzaal gebouwd. Deze ruime zaal met balkon verdween in de jaren '60 toen het schoolcomplex (Cirkelstraat) gemoderniseerd werd.

Met het trio Van Thuyne verzorgde Angèle ook een “kunstauditie” in de Witte Zaal van het Oostendse Stadhuis⁷ en een auditie in het Kursaal van Oostende⁸

In “l’Aiglon” (1931)

Op zondag 20 maart 1932 stond ze op de planken in Zaal ’t Cenakel⁹ in een “Kunstavond” van het V.K.B.J. Parochie H. Hart “ten voordeele der parochiale goede werken”. Op het programma stond het passiespel “Donkere Metten” van E.P.J. Boon.

Speciaal voor kinderen verzorgde ze een vertelnamiddag in het Frans voor de “Cercle Littéraire”¹⁰

⁷ donderdag 23 maart 1932

⁸ 21 april 1933

⁹ Parochiezaal met toneelaccommodatie van de Parochie H. Hart, gelegen in de Karel Van de Woestijnestraat. Architect was de modernist Isidore Hintjens. Bestaat nog steeds en is best nog bruikbaar na enige opwaardering.

¹⁰ De Cercle Littéraire, na de Schuttersgilden Oostende’s oudste vereniging, had haar lokaal in het Stadhuis, gelijkvloers kant Kapellestraat.

Op zondag 6 november 1932 herdacht het Willemsfonds de pas overleden Cyriel Buysse met een voordracht over zijn persoonlijkheid door Rikke Schmitz¹¹. Deze vond plaats in het Stadhuis. Gella Allaert illustreerde het programma met declamatie.

Ze trad diverse keren op in de Koninklijke Schouwburg samen met de "Hendrik Conscience's Vrienden", Oostende's meest belangrijke amateurtoneelgezelschap¹² van toen. Op 2 april 1933 was er een "Maurits Savonie-avond" in de Koninklijke Schouwburg van Oostende. Het was een organisatie van "zijn" "Hendrik Conscience's Vrienden" Er werden twee toneelspelen van hem opgevoerd: "Levensvreugde" en "Scherven".

Even ontspannen voor zaal t' Cenakel in Oostende voor de opvoering van 't Wonderlijke wezen in 't woeste wijf' van Ghéon (5 maart 1933)

Van september tot december 1933 vond het "Landjuweel"¹³ plaats te Oostende. Dit is de belangrijkste wedstrijd voor amateurtoneelgezelschappen in het Vlaamse land. Organiserende vereniging was de lokale toneelmaatschappij "Hendrik Conscience's Vrienden". Net voor de prijsuitreiking op 23 december brachten zij –buiten wedstrijd– een voorstelling van "Schakels", waarin Allaert een rol vertolkte naast lokale figuren zoals Maurits Savonie, M.

¹¹ Docent woordkunst aan het Conservatorium van Oostende; zie : R. VANPÉ c.s., Het Conservatorium van Oostende, Oostende, 1999.

¹² De "Hendrik Conscience's Vrienden" hadden vanaf 1930 een eigen tijdschrift, "Voetlicht". "Voetlicht" werd vanaf jg. 6 (1935) een algemeen literair tijdschrift en bestond tot 1939. (cf. Bibliografie van de Vlaamse Tijdschriften, reeks 1, afl. 5)

¹³ De diploma's van dit Landjuweel waren ontworpen door James Ensor.

Nenquin, H. Edebau, S. Cornelis, W. Panesi, M. De Grootte, L. Van Coillie, G. Portocarero, Mevr. Braeckman-De Haeze, S. Beauprez en Rezy Verschuren. Koning Albert woonde deze voorstelling bij¹⁴.

Nog met de "Hendrik Conscience's Vrienden" stond ze als Jeanne Haesdrecht op 24 februari 1935 op de planken van de Oostendse schouwburg in "Femina" van Van Rossem en Soesman. Madeleine Edebau, zuster van de Oostendse muiseumdirecteur Frank Edebau (1915 -1987), had er de rol van dienstmeisje. Madeleine en Angèle waren levenslange vriendinnen.

Samen met Remy Ponjaert had ze een concept voor een Cyriel Verschaeve-huldiging. Ze brachten het voor het Davidsfonds Tienen op 25 oktober 1934 en de volgende dag nog eens voor het "Vlaamsch Kruis" in Oostende. Het opzet was als volgt : Remy Ponjaert gaf een inleiding over de figuur van Verschaeve, waarna Angèle Allaert declameerde uit "Zeesymfoniën". Samen brachten ze na de pauze gekostumeerde fragmenten uit zijn toneelwerken "Judas" en "Jakob Van Artevelde".

Tijdens de slotmanifestatie van de Vlaamsche Boekenweek in Oostende in 1934 (?) was er een voordracht van Karel Jonckheere, een slotwoord door de lokale boekhandelaar Frans Devriendt en declamatie door Gella Allaert.

Voor het Willemsfonds Oostende trad ze op donderdag 20 december 1934 tenslotte op in haar beide kwaliteiten van declamatrice en harpiste. Het recital ging door in de Witte Zaal van het Stadhuis.

Angèle Allaert had ook al vroeg meerdere optredens voor het N.I.R. Op woensdag 21 november 1934 bracht ze een keuze liefdesgedichten van Oostendse dichters. Dat waren Ary Sleeks¹⁵, Karel Jonckheere¹⁶, Maurits Savonie en Ferdinand Vercnocke¹⁷.

Dat ze zowel goede musicienne als actrice was bewijst dat ze aan het Conservatorium in Brussel ging verder studeren. In 1935 haalde ze een Eerste Prijs Harp in de klas van Mireille Flour. 1935 bracht ook een Eerste Prijs met grote onderscheiding klas Dramatische kunst (klas van Herman Teirlinck). Mireille Flour voor harp, Herman Teirlinck voor toneel: twee monumenten in hun discipline. De inspanning van Gella om deze twee opleidingen te combineren is meer dan bewonderenswaardig.

Met de toneelklas van Herman Teirlinck voerde ze ondermeer "Het Esbattement van de Appelboom" en "Elckerlyc" op. "Elckerlyc" werd gebracht in de kapel van "Oud-Brussel" op de Wereldtentoonstelling 1935.

¹⁴ Zie foto's ANTONY 231233/1 en 231233/2 (Stadsarchief, Oostende)

¹⁵ pseudoniem van Karel Seys; Oostende 1888-1966; novellist en heemkundige (zie : R. SEYS, VWS, 2 5, 1970; Lexicon van Westvlaamse Schrijvers, 1, 1984)

¹⁶ zie : A.K. VAN HOOGENBEMT, P.H. DUBOIS, ea., Karel Jonckheere : autobiografie, bibliografie, beschouwingen, Brussel, 1976; Lexicon van Westvlaamse Schrijvers, 1, 1984

¹⁷ °Oostende, 1906; auteur van openluchtspelen, historische en sociale drama's, jeugdboeken, poëzie ("Zeeland", 1934; "De gesel Gods", 1936; "Kolga", 1938; "Land aan het Zwin", 1960 (zie : J. D'HAESE, Tussen land en zee, VWS, 12; J. HAEST, Ferdinand Vercnocke, Antwerpen, 1980; G. BILLIET, Ferdinand Vercnocke, zeventig, in : Dietsche Warande en Belfort, 9, 1977; Lexicon van Westvlaamse schrijvers, 1, Torhout, 1984; G. BILLIET, Karel Jonckheere en Ferdinand Vercnocke 80 jaar!, in : De Plate, XVI, 1987.)

Het toneel zou het tenslotte halen op een carrière als harpiste.
Gella Allaert was een virtuoos op het instrument

De aanschaffing van moeder Allaert van een eigen harp voor dochter Gella – een uiterst kostbaar instrument in aankoop - was stof tot gesprek in de Oostendse kennissenkring.

Ze bouwde ook enkele concepten voor avondvullende voordrachten uit waarvoor ze via een folder gerichte promotie voerde naar de culturele verenigingen. Voor de Vastenperiode had ze "Passievoordrachten" met gedichten van Gezelle, Verschaeve, Hammenecker, Vermeylen, Verwey, Van den Oever, Van Sina, ea; verder was er "Snikjes en Grimlachjes" en "Gemengde letterkundige programma's" dit laatste al dan niet gecombineerd met pianosolo door Laure Van Thuyne

Een ander concept was dat van een avondvullend programma declamatie-harp. Harpiste was Renée Rocher¹⁸

In 1933-34 was Allaert monitrice in de pianoklassen van het Oostends Conservatorium en van 1935 tot 1940 was ze harpiste in het Symfonisch Orkest van het Oostendse Kursaal. In die

¹⁸ Witte Zaal, Stadhuis, Oostende, 24 november 1932; Beethovenzaal, Antwerpen, 17 maart 1933

hoedanigheid musiceerde ze niet alleen onder Jules Toussaint de Sutter, Aimé Mouqué en Emile De Vlieger, maar ook onder vele gastdirigenten zoals Felix Weingartner.

Dit muzikale was perfect te combineren met haar toneelactiviteit die in 1935 in Antwerpen begon : het orkest werd immers elke zomer hersamengesteld en net toen waren de vaste toneelgezelschappen evenals de conservatoria met verlof. De contracten van de toneelmensen liepen na elk seizoen ten einde. Daar waar Gella's meeste toneelcollegae links en rechts

gingen bijverdienen in tijdelijke zomergezelschappen en in de variétéwereld, vervoegde zij het symphonieorkest in haar geboortestad. Daaraan kwam een eind met de oorlog 1940-1945.

In juni 1934 stond ze op de planken voor de drie opvoeringen van het Sint-Godelievespel van Herman Van Overbeke, uitgevoerd naar aanleiding van het zevenhonderdjarig bestaan van de Begijnhof O.L.Vrouw Ter Hoye in Gent. Ze vertolkte er de hoofdrol.

VAN ANTWERPEN NAAR BRUSSEL EN TERUG

Het was omwille van haar werk in K.N.S. in Antwerpen dat ze Oostende verliet en in Antwerpen ging wonen. Het was ook toen dat ze de voornaam "Gella" aannam. Ze bleef verbonden aan het K.N.S.-gezelschap van het seizoen 1935-1936 tot 1958 en opnieuw van 1963 tot 1980.

Tijdens haar debuutjaar in het KNS Antwerpen: Gella Allaert uiterst rechts op de foto als "Prinses van Westerland" in "Jonkvrouw Edelwater".

Ze draaide al direct mee aan de top van het Antwerpse gezelschap waarvan Joris Diels¹⁹ tot in 1938 directeur was: in “Mevrouw de President” van Armin Friedmann en Fritz Gottwald (rol van Gravin Hedwig), opgevoerd als gala-vertoning van het jubileum van actrice Jeanne De Coen (29 november 1935); in “Meisjes in uniform”, “De Getemde Feeks”, “Mrs. Warrens Bedrijf” van G.B. Shaw, “Adam in Ballingschap” van Vondel, “Mensch en Oppermensch” van G.B. Shaw, “Het Raadsel” van Jef Mennekens, “Jeanne d’Arc” van G.B. Shaw. Medespelers in de vooroorlogse jaren aan het K.N.S. waren ondermeer Robert Marcel²⁰, Remy Angenot, Jet Naessens, Cara Van Wersch²¹, Greta Lens, Hector Camerlynck (ook Oostendenaar)²², Marcel Cauwenbergh, Jenny Van Santvoort, Jan Cammans....

Als “Eva” in “Adam in Ballingschap” van Joost van den Vondel.
Joris Diels is Adam (KNS Antwerpen, 1936-1937)

Tijdens de jaren 1934-1940 combineerde ze dit allemaal nog met een opdracht als lerares voordracht in het Middelbaar en Normaal Onderwijs “O.L.V. ten Doorn” in Eeklo. De moeilijke treinverbindingen tijdens de oorlog verplichtten haar ertoe dit lesgeven op te zeggen.

¹⁹ R.L. ERENSTEIN (hoofddred.), Een theatergeschiedenis der Nederlanden, Amsterdam, 1996, p. 644 ev.

²⁰ †1987

²¹ †2000

²² R. COUCKE, Hector Camerlynck, in : Ostend Flash, 1, 1958.

In Antwerpen leerde ze haar man kennen, Gustave Aendenboom, zoon uit een hoteliersfamilie.

Zoon Frank²³ werd geboren op 24 oktober 1941. Na lang aandringen zou hij uiteindelijk in de voetsporen van zijn moeder treden.

Als "Jeanne d'Arc" in het gelijknamig stuk van Bernard Shaw
(KNS Antwerpen, 1938-1939)

In 1942, amper 13 maanden na de geboorte van haar kind overleed Gella's echtgenoot. Voortaan stond zij alleen in voor de opvoeding van haar zoon en voor het gezinsinkomen. Voor de zorg om de jonge Frank kon ze gelukkig beroep doen op haar moeder, zodat Frank Aendenboom eigenlijk in Oostende opgroeide en hier school liep. Zijn humaniora deed hij aan het Koninklijk Atheneum. Met haar zontje poseerde ze voor Libelle²⁴, een verre voorloper van de hedendaagse "boekjes".

Tijdens de oorlog was er ondermeer een opvoering van "Gysbrecht van Aemstel" van Vondel.

Tot de vroegste naoorlogse opvoeringen behoorden "De gulden stonde" van Keith Winter, "Veel leven om niets" van William Shakespeare en "De dubbele adelaar" van Jean Cocteau.

²³ R. DECAN, *Wie is wie in Vlaanderen 1985-1989*, Brussel, 1985;

Open boekje : Frank Aendenboom over de tragische dood van het theater, in : *Humo*, 12 januari 2003.

²⁴ "Comedianten trekken voorbij", in : *Libelle*, 15 november 1946.

Met stadsgenoot Hector Camerlynck in een zweele pose in "Blanke ballast" van Leon Gordon Cauverly (KNS Antwerpen, 1944-1945)

Met Robert Marcel in "Het meisje met de taxi van Ladislaus Fodor (KNS Antwerpen, 1946-1947)

Anno 1950 was Congo nog goed en wel een Belgische Kolonie. In dat jaar ondernam de K.N.S. een tournee door Congo en Zuid-Afrika waar ze voor Nederlandstalig publiek optraden. Galla Allaert was een van de deelnemers aan wat toen zeker nog een avontuurlijke reis was. Wegens te duur werd het initiatief niet meer herhaald.

In de jaren 1950-52 deed ze regie en inscenering voor de Antwerpse toneelgroep "De Reuskens" waarmee ze in 1951 de eerste prijs won in de Toneelprijskamp in Mechelen en tweede eindigde in het 18de Landjuweel (1951-1952).

In die jaren woonde ze in de Jacob Jacobsstraat, 6 in Antwerpen.

De toneelstukken volgen elkaar op. Klassiekers en moderne stukken, drama's en komedies : "Faust", "Mina van Barnheim", "Jeanne d'Arc", "Lady Windermere's waaier", "Driekoningenavond", "Ik dien", "Meisjes in uniform", "Madame Sans-Gêne", "Mevrouw Warren's bedrijf", "Naakt met viool" "De Spaanse hoer", "Lijmen"... Tientallen en nog eens tientallen producties.

In "De menselijke stem" van Jean Cocteau (KNS Antwerpen, 1953-1954)

1955. Na een opvoering van "Mevrouw Warren's bedrijf" in de Oostendse Schouwburg n.a.v. het vijftig jarig bestaan van dit gebouw¹, werd Gella Allaert gehuldigd. Ze kreeg als geschenk een schilderij van Joris Houwen met daarop ondermeer een portret kop van de auteur van het stuk, G.B. Shaw.

Het weekblad "De Post" bracht op 7 oktober 1956 een interview met haar.

¹ F. TAVERNIER, De programmatie in de Koninklijke Schouwburg van Oostende in de periode 1950-1965, Gent (RUG), 1999.

Met Dora Van der Groen in "Meisje in uniform" van Christa Winsloe
(KVS Brussel, 1959-1960)

In de periode 1957-1959 had Gella een eigen toneelschool, het "Atelier Gella Allaert voor Dramatische Kunst"². De bedoeling was veelvoudig : opleiding voor de televisie, vorming van amateur-toneelspelers, monitorfunctie voor conservatoriumstudenten en onderricht aan leraren in het gewone onderwijs die in schoolverband toneelstukken wilden opvoeren. Als lesgevers waren er -naast Gella- Stella Blanchart en Dom De Gruyter. Ann Peetersen was er één van de leerlingen.

Juli 1958 bracht de overstap van het K.N.S. Antwerpen naar het K.V.S Brussel, en als toneelster en als regisseur. Hier kwam ze terecht in een gezelschap dat toen ondermeer volgende acteurs in de rangen telde : Dora Van der Groen, Cyriel Van Gent, Anton Peters, Senne Rouffaer, Wies Andersen, Jan Reusens³, Vera Veroft, Jeanine Schevernels, Victor Moeremans. Tot de stukken die Allaert er regisseerde behoren "Fanny" van Marcel Pagnol, "Twee levenden en een dode" van Andries Poppe. Ze vertolkte er rollen in "Medea" van Euripides, "De dialogen der Karmelitessen". Na enkele jaren K.V.S. keerde ze in 1963 terug naar het vertrouwde Antwerpse huis.

² Het Toneel, 20.9.1957; De Nieuwe Gazet, 21.9.1957; De Zweep, 2.6.1958; Het Toneel, 4.7.1958; Het Handelsblad, 25.6.1959; Het Handelsblad, 2.7.1959; Het Handelsblad, 20.9.1959.

³ †1991

Foto bovenaan en onderaan: Walter Moermans, Vera Veroft, Gella Allaert en Senne Rouffaer in "De Kinderen van Edward" van François Bernard (KVS Brussel, 1961-1962)

Vanaf 1959²⁸ toerde Gella weer rond met een voordrachtprogramma : “Van kind tot vrouw”. Ze koos daarvoor tekstfragmenten en gedichten van ondermeer Frederik Van Eeden, Tagore, Multatuli, Van Eyck, Maurits Sabbe, Guido Gezelle, Maurits Roelants, Willem Elsschot, Jeanne Van de Putte²⁹.

Tijdens haar vakantieperiode trok Gella Allaert graag naar London om er enkele toneelstukken en musicals te bekijken.

In 1962 werd ze Ridder in de Kroonorde en in 1965 viel haar de Dr. Oskar de Gruyterprijs voor toneel te beurt voor haar rol in “Wie is bang voor Virginia Woolf”. In 1967 won ze tenslotte de Helenaprijs.

FILM EN TELEVISIE

De Vlaamse filmmakers hadden Allaert ook ontdekt. In de naoorlogse jaren schitterde ze in “Baas Ganzendonck” van Gaston Ariën (1945)³⁰, in “Uit hetzelfde nest” van Edith Kiel³¹ en in “Mijn man doet dat niet” eveneens van Edith Kiel (1956)³². Films die nu tot de archeologie van de Vlaamse cinematografie behoren. Later had ze een rol in de intrigerende film “Malpertuis” (1972-1973)³³ van Harry Kümel³⁴, in “De Loteling” (1973)³⁵ van Roland Verhavert³⁶ en in “Het verloren paradijs” van – opnieuw Harry Kümel (1978)³⁷.

De introductie van de televisie in Vlaanderen gaf ook Gella Allaert bijkomende impulsen. De toneelmensen werden via de kijkbuis bij een groter publiek opeens erg populair.

²⁸ Laatste vermelding in 1965

²⁹ Zo ondermeer op 10 oktober 1959 in de zaal van het Comité voor Artistieke Werking in Antwerpen

³⁰ De Belgische Film, Gent-Amsterdam, 1999, p. 294; met verder oa. Robert Marcel, Carry Fontijn, Luc Philips en François Bernard; Gella Allaert in de rol van Meid Katrien

³¹ (J.J. VINCENT red.), Naslagwerk over de Vlaamse film, Brussel, 1986, p. 122-124;

De Belgische Film, Gent-Amsterdam, 1999, p. 321; met verder oa. Jos Gevers, Charles Jansens, Jenny Van Santvoort en Co Flower; Gella Allaert in de rol van Mevrouw Nachtegaal

³² De Belgische Film, Gent-Amsterdam, p. 361; met verder oa. Nand Buyl, Lia Lee, Robert Marcel,

Theo Van den Bosch en Ivonne Lex; Gella Allaert in de rol van Mevrouw Breughelmans

³³ (J.J. VINCENT red.), Naslagwerk over de Vlaamse film, Brussel, 1986, p.323-326;

De Belgische Film, Gent-Amsterdam, 1999, p. 511; met verder oa. Orson Welles, Susas Hampshire, Sylvie Vartan, Charles Janssens, Dora Van der Groen, Bob Storm, Fanny Winkeler, Ward De Ravet, Cara Van Wersch, Jenny Van Santvoort, Hugo Dellas, Cyriel Van Gent en Rosemarie Bergmans; Gella Allaert in de rol van Gerda.

³⁴ (J.J. VINCENT red.), Naslagwerk over de Vlaamse film, Brussel, 1986, p. 669-672.

³⁵ (J.J. VINCENT red.), Naslagwerk over de Vlaamse film, Brussel, 1986, p. 339-341;

De Belgische Film, Gent-Amsterdam, 1999, p. 519; met verder oa. Jan Declair, Ansje Beentjens, Bernard Verheyden, Denise Zimmerman, Leo Madder, Rudi Van Vlaanderen, Ray Verhaeghe, Chris Boni, Herman Fabri en Werner Kopers; Gella Allaert in de rol van Katriens' moeder.

³⁶ (J.J. VINCENT red.), Naslagwerk over de Vlaamse film, Brussel, 1986, p. 713-716.

³⁷ De Belgische Film, Gent-Amsterdam, 1999, p. 607; met verder oa. Willeke van Amelrooy, Hugo Van den Berghe, Bert André, Bianca Heirman, Raf Reymen, Fred Van Kuyk, Nolle Versyp en Bob Stynten; Gella Allaert in de rol van Adeline.

Met zoon Frank Aendenboom in John Gabriël Borkman van Hendrik Ibsen
(KNS Antwerpen, 1965-1966)

Met Luc Philips in "In wankel evenwicht" van Edward Albee (KNS Antwerpen, 1968-1969)

Ze was er bij in de eerste grote T.V.-toneelcaptatie "Drie dozijn rode rozen" van Aldo de Benedetti in een regie van Maurits Balfort waarin ze schitterde als Marie-Louise Veraud. In november 1958 deed ze mee in de opvoering van het radiokabaret "Kop en staart" en op dinsdag 2 december 1958 was er de uitzending van "Het witte paard" waarin ze de bazin Josepha speelde

Ze speelde mee in twee van de legendarische jeugdfeuilletons³⁸ van de B.R.T. : "Het geheim van Killary Harbour"³⁹ van Lode de Graaf en Bert Struys (1960) met Wies Andersen⁴⁰, Jan Matteredne, Cyriel van Gent en Dora van der Groen. In "Zanzibar"⁴¹ (1962), waarin ook haar zoon Frank, Raymond Bossaerts en de jonge Wies Andersen meespeelden, had ze de moederrol..

En er waren de populaire weekendfeuilletons die door honderdduizenden Vlamingen gevolgd werden : "Wij, heren van Zichem" (1970) met steracteur Pastoor Munte - Luc Philips⁴² en "De vorstinnen van Brugge" (1972) waarin ze de rol van Monica vertolkte.

DE LATERE JAREN

Ergens midden de jaren '70 was Gella Allaert nog op de B.R.T. te zien met een harpenensemble alsook in de monoloog "de Vooruitzichten" van F.X. Kroetz (regie Jean-Pierre De Decker) waarin ze een oud vrouwtje speelde die terugblikkend en mijmerend samen met haar kanarievogeltje de laatste dag in haar huisje verblijft alvorens naar een rusthuis te moeten vertrekken (1979?). Een heel sterke prestatie.

Haar laatste theateroptreden was in 1984 in "De Schoondochter" van D.H. Lawrence (Productie TIL). Daarin speelde ze de rol van de moeder. Na haar afscheid van het theater heeft Gella Allaert ook nooit meer occasioneel gespeeld. Eéns liet ze zich door een collega overhalen om ergens de rol van een oudere dame te vertolken. Toch haakte ze in-extremis af : de verplaatsingen, de repetities, het passen, het schminken... het werd haar te veel.

Gella woonde lange tijd in de Beeldhouwerstraat in Antwerpen, daarna in een appartementsblok in de Oogststraat 1a, bij het Nachtegalepark. Een moderne wijk met brede straten en veel groen.

Gella Allaert bleef tot op hoge leeftijd relatief gezond. Tijdens haar carrière kwam ze wel eens in het nieuws met een blindedarm-onsteking (1970) een verzwikte knie (1971) of een voetbreuk opgelopen tijdens de repetitie voor "De Spaanse hoer"(1971). Op 5 januari 1973 prijkte ze nog op de cover van "Zie magazine".

³⁸ Jan zonder Vrees (1956), Professor Kwit (1958), Manko Kapak (1959), Het geheim van Killary Harbour (1960), Tijn Uilenspiegel (1961), Zanzibar (1962), De Tijdcapsule (1963), Kapitein Zeppos (1964), Johan en de Alverman (1965), Axel Nort (1966), Midas (1967), Fabian van Fallada (1969), De Kat, Keromar, Magister Maesius,...

³⁹ R. GROSSEY, Groot lexicon van de T.V. series uit de fabuleuze jaren 50-60, s.d., s.l.

⁴⁰ °1936; eigenl. Alois de Bois

⁴¹ R. GROSSEY, Groot lexicon van de T.V. series uit de fabuleuze jaren 50-60, s.d., s.l.

⁴² 1915-2002; J.P. DE LAMPER, Luc Philips. Een mens met duizend levens, Antwerpen, 1990; R. DE CAN, Wie is wie in Vlaanderen 2000-2002, Brussel, 1999..

Pas een paar jaar voor haar overlijden ging het echt bergaf met haar. Ze verbleef die laatste maanden in het R.V.T. De Bijster in Essen waar ze op 18 maart 2002 overleed. Haar laatste wens was dat haar as in zee zou verstrooid worden voor Oostende. Het werd een intiem moment van afscheid voor haar familie.

Gella Allaert ompant meer dan een halve eeuw Vlaamse toneelgeschiedenis en maakte de hele, soms stormachtige, evolutie binnen dit wereldje van dichtbij mee. Evolutie op het vlak van de esthetische inzichten die vaak botsten, maar ook op het vlak van het sociale, het statuut zeg maar.

HET SPEELPALMARES VAN GELLA ALLAERT

samenstelling : Lis Aendenboom-d'Hondt

(een tweede datum in de eerste kolom betreft een herneming van het toneelstuk)

Datum	Productie	Auteur	Regie	Rol
1934/35 +35/36	Elkerlyc	XV eeuw Bewerking H. Teirlinck	Herman Teirlinck	De Deugd
	De dans met de keizer			
1935/36				
+34/35	Elkerlyc	XV eeuw Bewerking H. Teirlinck	Joris Diels	De Deugd
	De nieuwbakken Edelman 21-09-35	Molière	Charles Gilhuys	Dorimène
+46/47 +47-48	Meisjes in uniform 26-09-35	A.M. De Jong	Charles Gilhuys	Mlle Deuillet, lerares frans
+37/38	Jonkvrouw Edelwater 16-10-35	S.I. Hsiung, vertaling Marnix Gijzen	Joris Diels	Prinses van Westerland
+36/37	Tovarisj 19-11-35	Jacques Deval	Charles Gilhuys	Lady Karrigan
	Schuld en Boete 03-03-35	Dostojewski	Charles Gilhuys	Natasja, dienstmeisje
	Mevrouw de President Jubileum voorstelling 29-11-35	Armin Friedmann & Fritz Gottwald		
+50/51	De Getemde Feeks 26-01-36	W. Shakespeare	Joris Diels	Katharina
	De Tweelingbroers 01-02-36	Tristan Bernard	Jan Cammans	Nancy de Nancy
	Pierewietje 22-02-36	Jean de Létraz	Charles Gilhuys	Loulou het dametje
+36/37 +54/55	Mrs Warren's bedrijf 28-03-36	George Bernard Shaw	Charles Gilhuys	Vivie (dochter)
	Straattoneel 11-04-36	Elmer Rice	Charles Gilhuys Olga Olson	
	En waar de ster bleef stille staan	Felix Timmermans & E. Verman	Jan Cammans	Onze Lieve Vrouw van de Stilte
	Twee x Twee = liefde	Valentin Katajeu	Joris Diels	Eén van de vier communistische kameraden
1936/37				
	Faust	J. W. von Goethe	Joris Diels	2 ^{de} dienstmeisje

	-09-36			
	Een man was er nodig 10-10-36	Félix Gandéra	Jan Cammans	Myriam
	Mensch en Oppermensch 07-11-36	Bernard Shaw	Joris Diels	Ann Whitefield
+37/38	Nachtasiel	Gorki	Charles Gilhuys	Nastja, een meisje
+35/36 +54/55	Mrs Warren's Bedrijf	George Bernard Shaw	Charles Gilhuys	Vivie (dochter)
+35/36 +46/47	Tovarisj	Jacques Deval	Charles Gilhuys	Lady Karrigan
	Het leven begint 23-01-37	Ladisslaus Fodor	Lode Geysen	Grete Waagner
	Adam in Ballingschap	Joost Van den Vondel	Charles Gilhuys	Eva
1937/38				
	Midzomernachts- droom 18-09-37	W. Shakespeare	Ben Royaards	Hippolyta
	Wat is de waarheid? 16-10-37	Luigi Pirandello	Joris Diels	Dina Agazzi
+36-37	Nachtasiel	Maxim Gorki	Charles Gilhuys	Anna, zijn vrouw
	Lucifer 20-11-37	Joost Van den Vondel	Ben Royaards	Rei van engelen
	De zachte keel 08-01-38	Felix Timmermans & Karl Jacobs	Joris Diels	Celia, een jong meisje
	Tartuffe 22-01-38	Molière	Joris Diels	Marianne, dochter van Orgon
	Afslag op de vrouwen	V. Mertens	Jos Gevers	Grietje
	Van den Vos Reinaerde 12-08-38	Dichter Willem	Joris Diels	Koor van ezels en ezelinnen
+35/36	Jonkvrouw Edelwater	S. I. Hsiung	Joris Diels	Prinses v. Westerland
	Mijn zoon de minister	André Bircheau	Remy Angenot	Betty Joinville
	De koning gaat voor 19-03-38	Johan Fabricius	Joris Diels	Rose, een jaloerse Dienstmeid
	Pygmalion 16-04-38	George Bernard Shaw	Ben Royaards	Kamermeisje bij Higgins
1938/39				
	Het raadsel 12-11-38	Jef Mennekens	Jan Cammans	Prinses Toerandokte
	Een reiziger zonder bagage	Jean Anouilh	Rob Geeraerds	Juliette
	Met vieren één 07-01-39	Jochem Huth	Willem Benoy	Lotte Waag
+42/43	Jeanne d'Arc -02-39	George Bernard Shaw	Herneming regie: Dr Oscar De	Jeanne d'Arc

			Gruyter	
	De passie van de Heer	Loic Le Ganiadec	Charles Gilhuys	Claudia
+41/42	Schoppen Aas 06-05-39	B. Corre & Achille	Margit Mialesco	
	Bommenwerpers voor Japan	J.W. Guggenheim	Rob. Geraers	Margrit Wachter, haar dochter
	Driestuiversopera	Bertolt Brecht	Ernst Busch	Spelonken-Jenny
	Dr. Platon Kretsjet, chirurg	Alexander Korneitsjoek	Rob Geeraerds	Botsj Karewa, voorz. Depart. Gezondheid
1939/40				
+50/51	Madame Sans-Gêne -10-39	Victor Sardou & Emile Moreau		La Rousotte, Mme de Talhonet
	6 ^{de} verdieping -11-39	A. Gherri	Ben Royaards	Irène, dame in het grijs
	Het concert	Hermann Bahr		
	Ik heb de graaf vermoord	Alex Coppel	Rob Geeraerds	Polly
	Het wondereiland (The Admirable Crichton) 31-01-40	J.M. Barrie	Joris Diels	Catherine Lasenby: de dochter
	Het strooien hoedje 19-02-40	Eugène Labiche	Joris Diels	De modiste Clara
	Terug naar school 24-02-40	André Birabeau	Joris Diels	Liane Varzay
	De Vrek 14-04-40	Molière	Jan Mulsch	Marianne
	Jeugd vrienden 27-04-40	Ludwig Fulda	Emil Feldmar	Tonia
1940/41				
	Dertig seconden liefde 17-09-40	Aldo de Benedetti	Ben Royaards	Een assistente
	Wij zijn een volk van dichters 12-10-40	Jos Janssen	Joris Diels	Tineke, de dochter
+41/42	Zoo is vader 09-11-40	Clarence Day	Joris Diels	Maggie
	Blijspel op de golven	Axel Ivers	Joris Diels	Sybilet Schroeder
	Vier kameraden 15-03-41	Jochem Hut	Robert Marcel	Marianne Krug
	Gestoorde Bruidsnacht 23-03-41	Andreas Solt & Stefan Bekeffi	Joris Diels	Gabrielle, echtgenote van Leon de Castrolì
	Het spel van Dr. Faust	J.W. von Goethe	Carl Niessen	Liesje
	Tijl 12-04-01	Anton van de Velde	Anton van de Velde	Belly Belleken
	Peter & Pauwel 11-05-41	Joost Van den Vondel	Joris Diels & Ben Royaards	Plautil

+ 41/42	De gebroken pot 17-05-41	Heinrich von Kleist	Joris Diels	Eva, de dochter
	Oproer in het damesgesticht 24-05-41	Axel Breidahl	Ben Royaards	Barones Hartmann
1941/42				
	6de verdieping 04-02-42	Alfred Ghéri	Ben Royaards	Irène
+42/43	Minna van Barnhelm 06-12-41	G. E. Lessing	Dr. Guenther Stark	Minna
+40-41	Zoo is vader 10-12-41	Clarence Day	Joris Diels	Maggie
+45/46	Een kerel van een vrouw 17-01-42	Fritz Peter Buch	Joris Diels	Jule
+40/41	De gebroken pot 31-01-42	Heinrich von Kleist	Joris Diels	Eva, de dochter
	De kus op het perron 14-03-42	Alessandro de Stefani	Fred Engelen	Ellen Balogh
+38/39	Schoppen aas 18-03-42	B. Corra & G. Achille	Robert Marcel	Margrit Mialesco
	Pantalone en zijn zoons	Paul Ernst	Dr. Guenther Stark	Aurelia
	Het wederzijdsch huwelijksbedrog 09-05-42	P. Langendijk	Joris Diels	Klaar
	Het water was veel te diep 30-05-42	Fr. Grillparzer	Ben Royaards	Yanthe
	Komediantenrevue 1942 06-06-42		Joris Diels	o.a. Kommuniefest 1900 -souper in Monte Carlo
1942-43				
	Een man alleen	Luc Branswijck	Joris Diels	Malvina, een Boerenmeisje
+38/39	Jeanne d'Arc	George Bernard Shaw	Joris Diels	Jeanne d'Arc
	Minnebrieven	Felix Lützkendorf	Fred Engelen	Hilde
	Gabriële Dambrone	Richard Billinger	Dr. Guenther Stark	Comtesse Ursula von Roggenbühel
+41/42	Minna Van Barn- Helm	G.E. Lessing	Dr Guenther Stark	Minna
	De Mirakelridder	Lope de Vega	Joris Diels	Octavia, courtisane
	Emilia Galotti	G.E. Lessing	Mimé Mizo & Lode Ivo	Gravin Orsina
	De nacht in Zevenbergen	Nikolaus Asztalos	Maurits Balfoort	De weduwe van Alvineri
+52/53	Gysbrecht van Amstel	Joost Van den Vondel	Ben Royaards	Rafaël

	Komediantenrevue 1943		Fred Engelen	o.a. nie doen/ de onzichtbare proloog
1943/44				
	De meester	Hermann Bahr	Maurits Balfoort	Violet, zijn vrouw
	Parfumerie -01-44	Nikolaus Lazslo	Maurits Balfoort	Juffrouw Zilinger
+ 49/50	Madonna Oretta -03-44	Giovacchino Foranzo	Fred Engelen	Madonna Oretta
	Zaken zijn zaken -05-44	Octave Mirbeau	Fred Engelen	Germaine Lechat
	De arme millionair -06-44	Robert Nauner	Maurits Balfoort	Hertha, de dochter
Zie52/53	Egmont	J.W. von Goethe	Dr. Guenther Stark	Klaartje, Egmont's Geliefde
	Komediantenrevue 1944		Joris Diels	Signorita Angelina/ Het spook
1944/45				
	Tony heeft een paard getekend 21-11-44	Lesley Storm	Jos Gevers	Clare Fleming
	Richard III 04-11-44	W. Shakespeare	Charles Gilhuys	Elisabeth, zijn gemaal
	Een vrouw geschaakt 11-11-44	Louis Verneuil	Gaston Vandermeulen	Hélène
	Bruiloft van Figaro -12-44	De Beaumarchais	Charles Gilhuys	Gravin Almaviva
	Blanke Ballast	Leon Gordon	Maurits Balfoort	Tondeleyo
	God scheidt den dag (You can't take it with you) 08-02-45	Hart & Kaufman	Jos Gevers	Olga, russische hertogin
	Als ik wilde -04-45	Paul Géraldy & Robert Spitzer	Charles Gilhuys	Marcelle, vriendin van Germaine
	Pas op voor de verf 12-05-45 (gespeeld in Oostende)	René Fauchon	Charles Gilhuys	Marie, de meid
	Komediantenrevue 1945 07-06-45		Edward Deleu	KNS komt terug/ in het Rubens- huis/ Mme de Pompadour
	Lord Byron 16-06-45	Catharine Turney	Charles Gilhuys	Augusta Leigh
	Gezin van Paemel 23-06-45	Cyriel Buysse	Maurits Balfoort	Cordule, de dochter
	De ring van Gyges	August Monet	Charles Gilhuys	Adrienne, de dochter
1945-46				
	Ik dien -10-45	Herman Teirlinck	Michel van Vlaenderen	Beatrijs

	Jephta of de offerbelofte	Joost Van den Vondel	Charles Gilhuys	
	Een man was er nodig	Felix Gandéra	Gaston Vandermeulen	Hania Nicolaï
	Ik ben getrouwd -11-45	Guglielmo Zorzi	Victor De Ruyter	Rina
	Biographie -12-45	S. N. Behrman	Gaston Vandermeulen	Marion Froude
	De gulden stonde -01-46	Keith Winter	Maurits Balfoort	Mariëlla
	Lady Windermere's Waaier -02-46	Oscar Wilde	Victor De Ruyter	Mrs. Erylne
+41/42	Een kerel van een vrouw -03-46	Fritz Pieter Buch	Maurits Balfoort	Jule
	Eind goed al goed -04-46	W. Shakespeare	Charles Gilhuys	Helena
	Zie je dan Ariëlla niet (Blithe Spirit) -06-46	Noël Coward	Victor De Ruyter	Ariëlla, zijn overleden vrouw
	Komediantenrevue 1946			
1946/47				
	God scheidt den dag (you can't take it with you) -11-46	Hart & Kaufman	Jos Gevers	Olga, russische hertogin
	Driekoningen-avond -11-46	W. Shakespeare	Johan de Meester	Viola
	Drie dozijn rode rozen -11-46	Aldo de Benedetti	Maurits Balfoort	Marie-Louise Veraud
+36/37	Tovarisj -01-47	Jacques Deval	Charles Gilhuys	Tatiana Petrovina Ouratieva
	Het meisje met de taxi -02-47	Ladislaus Fodor	Edward Deleu	Claudette
	De Oresteia -02-47	Aeschylus	Maurits Balfoort	Kassandra
	De kersen zijn rijp -04-47	S. Gyula	Maurits Balfoort	Sybil
+51/52	Mama denkt aan alles 26-04-47	John van Duden	Gaston Vandermeulen	Mama Hanson
	Je kunt niet aan alles denken 07-05-47	Alfred de Musset	Maurits Balfoort	
	Liefde is geen spel (on ne badine pas avec l'amour)	Alfred de Musset	Maurits Balfoort	Camille, nicht van de baron

	17-05-47			
+47/48 -35/36	Meisjes in uniform 07-06-47	Christa Winsloe	Maurits Balfoort	Manuela von Meinhardis
	Komediantenrevue 1947 -06-47	Jeroom Verten	Edward Deleu I/ de wijngaard des Heren/ Kegelclub d. ijkebidders	
1947/48				
+46/47 +35/36	Meisjes in uniform 07-06-47	Christa Winsloe	Maurits Balfoort	Manuela von Meinhardis
	Julius Caesar 20-09-47	W. Shakespeare	Charles Gilhuys	Calpurnia, Caesar's vrouw
	De dubbele adelaar -11-47	Jean Cocteau	Gaston Vandermeulen	De koningin
	Wat doe jij hier? 03-01-48	Aldo de Benedetti	Maurits Balfoort	Luisa Malipieri
	Schakels -02-48	Herman Heyermans	Charles Gilhuys	Marianne
	Veel leven om niets -03-48	W. Shakespeare	Gaston Vandermeulen	Beatrice
	Artevelde's val	Paul De Mont	Gaston Vandermeulen	Katelijne, vrouw van Artevelde
	Italiaanse souvenirs 03-04-48	Louis Ducreux	Edward Deleu	Clara
	Komediantenrevue 1948		Edward Deleu	De dansende stad/Halftime/Natuur en tentenschoon/ Het KNS- galjoen
1948/49				
	De nacht van de 16de januari 02-10-48	Ayn Rand	Maurits Balfoort	Karen André
	De kroon der illusie 15-01-49	Rodolfo Usigli	Maurits Balfoort	Carlotta
	De man die geen tijd heeft 27-11-49	Ludwig Holberg	Ben Royaards	Pernille, kamermeisje
	Het begon in het paradijs -02-49	J.B. Priestley	Edward Deleu	Helen
	Cayenne -03-49	Capek	Ben Royaards	Maria
	De ideale echtgenoot 14-05-49	Oscar Wilde	Edward Deleu	Lady Chiltern
	Komediantenrevue 1949 11-06-49		Edward Deleu	Het proces v/d revue/ pic-nic 1900/ Harp / Scone middeleeuwe
1949/50				
	De steunpilaren der	Hendrik Ibsen	Charles Gilhuys	Lena Hessel

	maatschappij 15-10-49			
	De laatste courtisane 05-11-49	Louis Ducreux	Maurits Balfoort	Chiaverina, courtisane
+ 50/51	Sterf nooit voor je tijd 17-12-49	Aldo de Benedetti	Gaston Vandermeulen	Maria, Adriano's vrouw
	Het huis van Bernarda Alba 04-02-50	Federico Garcia Lorca	Maurits Balfoort	Bernarda
	Koning David 04-03-50	Eugene Winters	Edward Deleu	Michol, vrouw van David
+43/44	Madonna Oretta 15-04-50	Giovacchino Forzano	Ben Royaards	Madonna Oretta
	Komediantenrevue 1950 10-06-50		Edward Deleu	In de keuken v/d KNS/Straattoneel/Z esdagen-Finaal/ Vredevisioen
1950/51				
	Ik ben getrouwd 30-09-50	Gugliemo Zorzi	Edward Deleu	Rina
+35/36	De getemde feeks 14-10-50	W. Shakespeare	Maurits Balfoort	Katharina
	Edward, mijn zoon -10-50	Robert Marley & Noël Langley	Edward Deleu	Evelyne, de moeder
	Liefde onder de olmen 10-50 (20-01-51)	Eugene O'Neill	Willem Cauwenberg	Abbie Putnam
+49/50	Sterf nooit voor je tijd	Aldo de Benedetti	Gaston Vandermeulen	Maria
	Odysseus' laatste zang 03-03-51	Charles Cordier	Maurits Balfoort	Penelope, gemalin van Odysseus
+39/40	Madame Sans-Gêne 12-04-51	Victorien Sardoe & Emile Moreau	Charles Gilhuys	Catherine
1951/52				
+60/61	Medeia 13-10-51	Euripides	Fred Engelen	Medeia
	Gij zult niet liegen 19-11-51	Michel Durean	Willem Cauwenberg	Laura Mouret
	Marieke van Nijmegen	Bewerking F. Engelen	Fred Engelen	Het wijf
	De President 16-02-52	Roger Ferdinand	Jan Cammans	Mme Remisoe
+46/47	Mama denkt aan alles 26-05-52	John van Duden	Gaston Vandermeulen	Mama Hamson
	De laatste vijf minuten -06-52	Aldo de Benedetti	Fred Engelen	Renata
1952/53				
	De dood van een rat	Jan de Hartog	Maurits Balfoort	Prof Van Dam

	Het buitenmeisje -10-52	Clifford Odets	Ben Royaards	Georgie Elgin
	De proef van het vuur 21-11-52	Herman Closson	Edward Deleu	Françoise
+42/43	Gysbregt van Aemstel 20-12-52	Joost Van den Vondel	Ben Royaards	Badeloch
	De herhaling of de liefde gestraft (la répétition) 29-01-53	Jean Anouilh	Ben Royaards	De gravin
	Het gelukkige eiland 21-02-53	Jean-Pierre Aumont	Maurits Balfoort	Carlotta Goya
	De diepe blauwe zee 30-03-53	Terence Rattigan	Maurits Balfoort	Hester Collyer
+53/54 +62/63	De laatste op het schavot (of de dialoog der Karmelieten) 04-04-53	Georges Bernanos	Ben Royaards	Mmn de Croissy: oude moeder- overste Mme Lidoine: jonge moederoverste
+43/44 +53/54	Egmont -06-53 Openluchtvoorstel- ling in het Rivieren- hof Antwerpen	Johann W. von Goethe	Edward Deleu	Klaartje
1953/54				
	De vrolijke vrouw- tjes van Windsor 29-09-53	W. Shakespeare	Maurits Balfoort	Juffrouw Page
	Helena of de levensvreugde 09-10-53	André Roussin & Madeleine Gray	Edward Deleu	Helena
+52/53	De proef van het vuur 29-10-53	Herman Colsson	Edward Deleu	Françoise
+ 52/53 + 62/63	De laatste op het schavot (of de dialoog der Karmelieten) 14-11-53	Georges Bernanos	Ben Royaards	Mme de Croissy: oude moeder- overste Mme Lidoine: jonge moeder- overste
	Venus bespied 16-01-54	Christopher Fry	Fred Engelen	Rosabel Fleming
	Zeg aan Margaret 06-02-54	James Parish	Fred Engelen	Margaret Hayden
	De menselijke stem (samen met : De medailles van een oude vrouw) 27-02-54	Jean Cocteau	Maurits Balfoort	De vrouw (monoloog)
+43/44 +52/53	Egmont -06-54 Openluchtvoorstel-	JohannW. von Goethe	Edward Deleu	Klaartje

	ling in het Rivierenhof Antwerpen			
	De Leeuw van Vlaanderen Grote Markt Antwerpen -07-54	Frans Meire naar H. Conscience	Edward Deleu	Johanna van Navarra
1954/55				
	Het uur der verrukking 16-10-54	Anna Bonacci	Edward Deleu	Mrs. Sudley
	De gelukkige reis naar Trenton en Camden 11-12-54	Thornton Wilder	Ben Royaards	Moeder Kirby
	Een feestelijke dag 02-55	Andrew Posenthal	Luc Philips	Iora Sutherland
+36/37	Mevrouw Warren's bedrijf 05-03-55	George Bernard Shaw	Ben Royaards	Mevrouw Warren
	Niets zonder proef 26-03-55	Herwig Hensen	Ben Royaards	Patricia, vrouw van Ceasare
	Kid Cycloon 16-04-55	Marcel Coole	Luc Philips	Erna
	De dag van gisteren 06-05-55	George Huttner	Edward Deleu	Else Müller
	Zeventien en twee 21-05-55	August Hinrichs	Maurits Balfort	Vrouwe Looze
+55/56	Etienne -05-55	Jacques Deval	Maurits balfort	Simon Lebarmécide
+55/56				
+54/55	Etienne -08-55			
	Baron Napoleon	Alexander Farango	Ben Royaards	Laetitia
	Geld te geef 31-12-55	Walter Black & Mendreh	Fred Engelen	Mevrouw Eliot
	Majoor Barbara 14-01-56	George Bernard Shaw	Ben Royaards	Lady Undershafz
	Verboden richting 21-04-56	A. Salacrou	Fred Engelen	Mathilde
	Het spel der eer 21-04-56	Luigi Pirandello	Fred Engelen	Maddalena
	Mensen in paniek 07-05-56	Joseph Hayes	Edward Deleu	Eleanore
1956/57				
	De koppelaarster 06-10-56	Thornton Wilder	Ben Royaards	Dolly Levy
	De waaier-patience 03-11-56	Henri Troyat	Ben Royaards	Juffrouw Pastif
	Julia is wonderbaar	M.G. Sauvajon	Edward Deleu	Julia Lambert

	01-12-56			
	The great Sebastians 05-01-57	Howard Lindsay & Crouse	Ben Royaards	Kolonel Bradacova
	De Prins van Egypte 02-02-57	Christopher Fry	Edward Deleu	Mirjam
	In de regenboog 02-03-57	Jan Van den Brande	Edward Deleu	Cecile
	Zeeman pas op 23-03-57	Philip King & Falkland L. Cary	Luc Philips	Emma Hornett
	De zaak Kazanzev 01-06-57	Arkadij Avertsjenjko	Maurits Balfoort	Olga Grigoreona
	De brief van Don Juan 01-06-57	Luisa Treves	Maurits Balfoort	Condesse
	Souper 21-06-57	Frans Molnar	Ben Royaards	De vrouw van de gastheer
	Slisse en Cesar 06-57	Jos Gevers & Jeroom Werten	Luc Philips	Melanie
1957/58				
	Het raadsel van Kilkevin 28-09-57	Paul V. Carrol	Edward Deleu	Mvr. Killicat
	De tocht naar het duister 03-12-57	Eugène O'Neill	Fred Engelen	Mary Tyrone
	Naakt met viool 28-12-57	Noël Coward	Edward Deleu	Isobel
	Home, sweet home 22-02-58	Paul Osborn	Ben Royaards	Arry Gibbs
	Topaze 05-04-58	Marcel Pagnol	Ben Royaards	Barones Pitart
	Tabhita 10-05-58	Arnold Ridly & Borer	Ben Royaards	Ruth Prendergast
58/59 tot 1962/63	KVS-BRUSSEL		REGIE +	ACTRICE
1963/64				
	Is John Trevord schuldig? 10-10-63	Robert Hossein	Maurits Balfoort	Nora Smith
	De festivaltuin 27-01-64	Walter Eysselinck	Walter Eysselinck	Simonne, haar moeder
	De vader 06-03-64 (12-03-64)	August Strindberg	Maurits Balfoort	De voedster
	Wensdromen 07-05-64	Beatrice Ferolli	B. Brauns	Essie
1964/65				

	Waarom als bisschop geen vrouw? 17-10-64	Rafaël Solona	Ben Royaards	Matea
	Tartuffe 03-01-65	Molière	Walter Tillemans	Dorinne
+56/66	Wie is bang voor Virginia Woolf? (KNS + KVS) 18-02-65	Edward Albee	Victor De Ruyter	Martha
	Het gezin van Paemel 03-04-65	Cyriel Buysse	Jo Dua	Barones de Viller-Mont de Wilde
1965/66				
	Wie is bang voor Virginia Woolf? (KVS + KNS) 17-01-66	Edward Albee	Victor De Ruyter	Martha
	John Gabriël Borkman 23-10-65	Hendrik Ibsen	Jo Dua	Gunhild Borkman
1966/67				
	Colombe 03-10-66	Jean Anouilh	Lode Verstraete	Mme Alexandra
	Het leven van Galileï 18-11-66	Berthold Brecht	Walter Tillemans	Vrouw Sati
	Hebben 17-03-67	Juilius Hay	Jo Dua	Vroedvrouw Kepès
	Jeroom & Benjamien	Naar Ernest Claes Bewerking M. Balfort	Luc Philips	Révérènde Mère Supérieure
1967/68				
	Coriolanus 18-09-67	Shakespeare	Walter Tillemans	Volumnia
	Yvonne, Prinses van Bourgondië 23-03-68	Witold Gombrowicz	Lode Verstraete	De koningin
	In wankel evenwicht 18-05-68	Edward Albee	Lode Verstraete	Agnes
1968/69				
	Parels voor de zwijnen 25-11-68	John Arden	François Beukelaers	Dikke Rachel
	Majoor Barbara 03-05-69	George Bernard Shaw	Lode Verstraete & François Beukelaers	Lady Britomart Undershaft
	Coriolanus	W. Shakespeare	Walter Tillemans	Volumnia
1969/70				
	Victor of de kinde ren aan de macht 15-10-69	Roger Vitrac	François Beukelaers	Emilie Paumelle, zijn moeder
1970/71				

	De Spaanse hoer 17-04-71	Hugo Claus	Jo Dua	Celestina, de Spaanse hoer
	De kleine bourgeoisie 17-10-70	Maxim Gorki	Dirk Declair	
1971/72				
	De nonnen 09-10-71	Eduardo Manet	T. Willems	Zuster Overste
1972/73				
	De keuken 20-01-73	Arnold Wesker	Claus Leiniger	Bertha
	De vrek 02-03-73	Molière	Walter Tillemans	Frosine
	Oorlogsmannen 16-04-73	George Bernard Shaw	Willy Vandermeulen	Catherine Pethoff
1979/80				
	Een familie 28-01-80	Ronald Harwood	Leo Madder	Emma Kilner
1958/59				
+KNS 56/57	De koppelaarster 25-09-58	Thornton Wilder	Kris Betz	Polly Levy, we- duwe
+KNS 56/57	Verrukkelijke Julia 20-11-58	van M.J. Sauvajon naar S. Maugham	Edward Deleu	Julia Lambert
	Fanny 30-01-59	Marcel Pagnol	Gella Allaert	
	De Heksen van Salem (The Crucible) 06-03-59	Arthur Miller	Edward Deleu	Elisabeth Proctor
+ KNS 35/36 46/47 47/48	Meisjes in Uniform	Christa Winsloe	Kris Betz	Juffrouw von Bernburg
	De erfgename 29-05-59	Ruth & August Goetz	Gella Allaert	
+ KNS 39/40 50/51	Madame Sans-Gêne 18-06-59	Victorien Sardou & Emile Moreau	Edward Deleu	Catherine
1959/60				
	Van de brug af gezien 24-10-59	Arthur Miller	Jo Dua	Beatrice Carbone Vrouw v. Eddy Carbone
	Twee levenden en een dode 20-11-59	Andries Poppe	Gella Allaert	
	Het begon in het paradijs 29-01-60	J.B. Priestley	Kris Betz	Helen (commentator)
	Maria Stuart 17-02-60	Schiller	Jo Dua	Koningin Elisabeth
	De twaalf gezworenen	Reginald Rose	Gella Allaert	

	05-11-60			
	Proces van Jezus 30-03-60	Diego Fabri	Gella Allaert	_____
+ KNS 64/65	Tartuffe 04-05-60	Molière	Edward Deleu	Dorine
	De kinderen van Edward 08-06-60	M.G. Sauvajon	Nand Buyl	Denise Darvet (de moeder)
1960/61				
+ KNS 51/52	Medea 06-10-60	Euripides	Jo Dua	Medea
+59/60	Maria Stuart 27-10-60	Schiller	Jo Dua	Koningin Elisabeth I
	Mama Sam 16-02-61	Leonard Spiegelgass	Jo Dua	Joodse Weduwe: Mama Sam
	Harvey 23-02-61/13-01-61	Mary Coyle Chase	Gella Allaert	
	Laatste Studiejaar 20-04-61	José André Lacour	Edward Deleu	
	De heksen van Salem 25-05-61	Arthur Miller	Edward Deleu	Elisabeth Proctor
	Slisse & Cesar 23-06-61	Jeroom Verten	Senne Rouffaer	Melanie, Mevr. Slisse
1961/62				
+59/60	De kinderen van Edward 08-06-60	M.G. Sauvajon	Nand Buyl	Denise Darvet (de moeder)
	Lijmen 18-10-61	Willem Elsschot	Edward Deleu	Wwe Lauwe- reysen
	Spoken 12-11-60	Hendrik Ibsen	Edward Deleu	Mevr Hélène Alving
	Hamlet 23-02-62/15-09-62	Shakespeare	Jo Dua	Gertrude, koningin van Denemarken
	Eerste liefde 24-03-62	Paul Osborn	Jo Dua	Laura Merrick
	Heeft Constance gelijk 16-06-62	Somerset Maugham	Jo Dua	Constance Middelton
1962/63				
+61/62	Hamlet 15-09-62	Shakespeare	Jo Dua	Gertrude, koningin van Denemarken, moeder van Hamlet
	Maribel, de zon- derlinge familie 01-12-62	Miquel Milhura	Cas Baas	Doña Paula
+ KNS 35/36	Mevrouw Warrens' bedrijf	George Bernard Shaw	Victor De Ruyter	Mevrouw Warren

36/37 54/55	09-03-63			
	Appartement te huur 25-05-63	Jozef Van Hoeck	Jo Dua	Mevrouw Van Axel
	Patate 06-07-63	Marcel Achard	Victor De Ruyter	Edith Rollo
	Het gezin Van Paemel 12/01-63/28-03-63	Cyriel Buysse	Jo Dua	Barones de Vil- Lemont Wilde
+ KNS 52/53 53/54	De dialoog der Karmelitessen 26-04- 63/02-05-63	Bernanos	Jo Dua	De 2 oversten
Datum	Productie			
1935/36	Jubileumuitgave Jeanne De Coen 1900- 1935	Opvoering van Mevrouw de President	THUIS: programma	
1954/55	Jubileumuitgave 102 ^{de} speeljaar	2 ^{de} eeuw KNS is begonnen	AMVC: programma	
Datum	Productie KVS	Auteur	Regie	rol
?	Bruid in de morgen	Hugo Claus	Lode Hendrickx	Moeder Pattini
	Productie NTG			
?	Cher Antoine	Jean Anouilh	Werner Kopers	De oude Diva
	Productie TIL			
1984	De Schoondochter (afscheid van toneel, laatste optreden)	D.H. Lawrence		De moeder

	T.V.: toneelkaptatie			
1951/52	Drie dozijn rode rozen	Aldo de Benedetti	Maurits Balfoort	Marie-Louise Veraud
	T.V.			
	Zanzibar			
18/5/68	Al wie omziet	Hans-Joachim Halcher		
1/06/68	Het geheim van Killary Harbour	Lode de Graaf & Ben Struys		
10/1969	Praten tegen een vreemde	John Hopkins	Lode Hendrickx	Moeder
1970	Wij, heren van Zichem			
23/3/74	Ter ere van...	David Storey		De moeder
	De vorstinnen van Brugge			

27/2/79	Ons klein dorp	René Verheezen	Jean-Pierre De Decker	Mater Familias
21/4/79	Zomer te Zilverberg	Paul Lebeau	Peter Simons	Emilie Valekens
	De vooruitzichten	F.X. Kroetz	Jean-Pierre De Decker	Monoloog: de oude vrouw

	Film			
1945	Baas Ganzendonck	Gaston Ariën		
1952	Uit hetzelfde nest	Edith Kiel		
1956	Mijn man doet dat niet	Edith Kiel		
1973	De loteling	Roland Verhavert		
1973	Malpertuis	Harry Kümel		
1978	Het verloren paradijs	Harry Kümel		